

۱۴۰۴/۱۰/۳

تاریخ:

باسمه تعالی

شماره:

فرم گزارش نشست های هم اندیشی

موضوع نشست: کلام ناب (تاملی در خطبه ها ، نامه ها و حکمت های نهج البلاغه)

استاد مدعو: جناب آقای حیدرپور **مکان برگزاری:** دانشکده پرستاری مامایی

پرچمدار امامت، حضرت علی (ع) است. برای نزدیک شدن به خدا، باید به ایشان نزدیک شد و یکی از راه های اصلی این نزدیک شدن، آشنایی با نهج البلاغه است. شناخت بیشتر اهل بیت (ع)، سبب اطاعت و پیروی بیشتر از آنان می شود.

ما اکنون در ماه رجب، ماه امیرالمؤمنین (ع) هستیم. عظمت این ماه، به برکت ولادت ایشان است؛ همان گونه که ماه شعبان به امام حسین (ع) و ماه محرم به عاشورا عظمت یافته است. ماه رجب فرصتی استثنایی است برای آشنایی با معارف علوی.

راه های شناخت مولا پنج گانه است:

۱. ****بعثت پیامبر(ص):**** آغاز بعثت در غار حرا با علی (ع) بود و پایان آن در غدیر خم نیز با علی (ع).
۲. ****قرآن کریم:**** آدرس علی (ع) در قرآن موجود است. آن گاه که پس از رحلت پیامبر(ص)، فاطمه زهرا(س) فرمود: «آدرس آن که می جوید، در قرآن است». در آیاتی چون «وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا» (سوره انعام، آیه ۱۵۳)، صراط مستقیم، علی (ع) است.
۳. ****واقعه غدیر:**** غدیر، نمایشگاه معرفی علی (ع) به همه بشریت است. خطبه غدیر با آن جمله طلایی: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ».
۴. ****نهج البلاغه:**** این کتاب، گنجینه ای است که ما را به افکار علوی نزدیک می کند. اگر قرار است اطاعت کنیم، بهتر است بیعت نخست ما با نهج البلاغه باشد.
۵. ****مطالعه ادوار زندگی ایشان:**** برای شناخت علی (ع) باید ردپای ایشان را در دنیا دنبال کرد. زندگی حضرت را می توان به پنج دوره تقسیم کرد:

****دوره اول: از تولد تا بعثت (ده سال) - دوره تربیت****

ویژگی ها: معجزه ولادت در کعبه، تربیت در دامان پیامبر(ص)، حضور در غار حرا.

****دوره دوم: از بعثت تا هجرت (سیزده سال) - دوره ایثار و فداکاری****

ویژگی ها: اولین ایمان آورنده، لیلۃ المبیت، فداکاری در راه دفاع از پیامبر(ص).

****دوره سوم: از هجرت تا رحلت پیامبر(ص) (ده سال) - دوره سربازی****
ویژگی‌ها: حضور فداکارانه در تمام غزوات، فتح خیبر، دریافت لقب «أسدالله».

****دوره چهارم: از رحلت پیامبر(ص) تا آغاز خلافت (بیست و پنج سال) - دوره سکوت و صبر****
ویژگی‌ها: خانه‌نشینی اجباری، مظلومیت، غصب فدک. خود حضرت در خطبه «ششقیه» این دوران را شرح داده‌اند.

****دوره پنجم: از خلافت تا شهادت (پنج سال) - دوره اجرای عدالت****
ویژگی‌ها: نهج‌البلاغه‌ای که در دست ماست، عمدتاً محصول این پنج سال است؛ دوره‌ای که حضرت در نهایت، قربانی عدالت خود شد.

****تکلیف ما پس از شناخت:****

پس از کسب معرفت، سه تکلیف داریم:

۱. ****معرفت:**** شناخت عمیق سیره، اندیشه و سجایای اهل بیت(ع).

۲. ****محبت:**** تبدیل شناخت به عشق و علاقه‌ای قلبی.

۳. ****اتباع:**** پیروی عملی؛ آن‌گونه که پیامبر(ص) فرمود: «مجالس خود را با نام علی زینت دهید». این نام، هم‌ردیف بسم‌الله است. اما تنها گفتن «یا علی» کافی نیست؛ باید «مشی علوی» داشت.

****کارگاه عملی و پرسش:****

برای درک عمیق‌تر، از معیارها و سنجه‌های علوی برای سنجش خود استفاده می‌کنیم. امام علی(ع) معیارهایی برای ارزش انسان، راستگویی، شجاعت و عفت ارائه داده‌اند. به عنوان مثال:

- ****ارزش انسان:**** «قَدْرُ الرَّجُلِ عَلَى قَدْرِ هِمَّتِهِ» (شرافت انسان به اندازه همت اوست).

- ****راستگویی:**** میزان صداقت، به اندازه جوانمردی و مراعات اخلاق است.

- ****شجاعت:**** هر چه بی‌اعتنایی به مادیات و زشتی گناه بیشتر، شجاعت بیشتر.

- ****عفت:**** زیرساخت عفت، «حیا»ست و زیرساخت حیا، «تقوا».

****نکته‌ای درباره نهج‌البلاغه:****

نهج‌البلاغه، کتابی است که به همه سؤالات اساسی زندگی پاسخ می‌دهد. تنوع و عمق مطالب آن چنان است که درباره یک موضوع مانند «تقوا»، از زوایای گوناگون و بدون تکرار ملال‌آور سخن گفته است. این کتاب، نقشه راه است و اگر قرار باشد به دستورالعملی اجرایی تبدیل شود، نیاز به طراحی فرآیند دارد.

****جمع‌بندی و یک نکته کلیدی:****

برای ساختن سرنوشت، باید از فکر آغاز کرد. مراقب فکرت باش که گفتارت را می‌سازد. مراقب گفتارت باش که رفتارت را می‌سازد. مراقب رفتارت باش که عادتت را می‌سازد. مراقب عادتت باش که شخصیتت را می‌سازد و این شخصیت، سرنوشت تو را تعیین می‌کند.

****منشأ فکر:**** فکر، متأثر از محیط و آنچه می بینیم و می شنویم است (یادگیری مشاهده‌ای). امروزه فضای مجازی و رسانه‌ها، بستری قدرتمند برای شکل‌دهی به افکار هستند. بنابراین، هوشمندی در مدیریت این فضا و تغذیه فکر از منابع اصیل مانند قرآن و نهج‌البلاغه، امری ضروری است.

****سخن پایانی:****

قرآن، کتاب ثابت و نقشه کلی است و علی(ع) مفسر و مجری این نقشه. بدون ولایت، قرآن معنا نمی‌یابد. احیای امر اهل بیت(ع)، نیازمند خروج از توصیف محض و رسیدن به تحلیل و سپس ****اجرا**** است. نهج‌البلاغه، استراتژی دقیق زندگی فردی و اجتماعی را به ما می‌آموزد. باشد که با شناخت، محبت و پیروی راستین از امیرالمؤمنین(ع)، سرنوشتی نورانی برای خود و جامعه‌مان رقم بزنیم.